

DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER BÜLTENİ

EKONOMİK MODELLER VE STRATEJİK ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Küresel Ekonomik Gelişmeleri İzleme Değerlendirme Dairesi

Sayı 4

Mayıs 2013

YÖNETİCİ ÖZETİ

- IMF'nin Nisan 2013 Dünya Ekonomik Görünümü Raporunda küresel büyümenin 2013 yılında yüzde 3,3, 2014 yılında yüzde 4 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmiştir. Raporda 2013 yılının ilk aylarında küresel büyüme risklerinin dengelendiği ve küresel ekonomik toparlanma gözlemlendiği, ancak gelişmiş ülkeler için toparlanmanın sarsıntılı ve düzensiz olacağı belirtilmektedir. ABD'de GSYH büyümesinin hızlanarak 2013 yılında yüzde 2'ye, 2014 yılında yüzde 3'e yükseleceği tahmin edilmektedir. Avro Bölgesi'nde ise 2013 yılında yüzde 0,3 oranında daralma beklenirken, 2014 yılında yüzde 1,1 büyüme öngörülmektedir.
- Son 6 ay boyunca alınan önlemler hem Avrupa'da hem de ABD'de güçlü bir kriz çıkma riskini azaltmıştır. Finansal piyasalarda riskler azalmıştır, ancak başlıca finansal piyasalar ve ekonomiler hala merkez bankalarının destekleyici politikalarına ihtiyaç duymaktadır.
- ECB'nin 2 Mayıs 2013 tarihindeki toplantısında temel refinansman faiz oranı 25 baz puan düşürülerek yüzde 0,5 oranına çekilmiştir. Finansal piyasalarda sağlanan iyileşme, krediye erişimde yaşanan zorluklar nedeniyle reel sektöre yansımamaktadır.
- Japonya Merkez Bankası (BOJ)'un, önümüzdeki dönemde para politikası uygulamalarında daha agresif bir tavır sergilemesi beklenmektedir. Mart ayı enflasyonunda yaşanan sert düşüş, para politikasının ekonomiyi daha fazla destekleme ihtiyacını ortaya çıkararak söz konusu beklenen kararlar paralel bir durum sergilemektedir.
- 3 Mayıs 2013 tarihinde Japonya-Türkiye arasında Sinop'ta kurulacak olan nükleer santralle ilgili üçlü anlaşma imzalanmıştır. Fransız-Japon ortaklığıyla gerçekleştirilecek 22 milyar dolarlık projenin 2017 yılında başlaması beklenmektedir.
- IMF tarafından Nisan ayında yayınlanan Asya ve Pasifik Bölgesi Ekonomik Görünümü Raporuna göre bu yıl Asya'da büyüme performansında iyileşme beklenmektedir. Raporda bölge ekonomisinin 2013 ve 2014 yıllarında sırasıyla yüzde 5,7 ve yüzde 6, gelişmekte olan Asya'nın ise aynı dönemde yüzde 7,2 ve yüzde 7,4 olarak büyüyeceği tahmin edilmektedir. Ekonomik büyümeye paralel olarak yatırımcının gittikçe artan risk iştahından dolayı bölgeye gelen sermaye akışının artacağı, artan sermaye akımlarının finansal riskleri artırabileceği vurgulanmaktadır.

Bu bültende, 10.04.2013-10.05.2013 tarihleri arasında dünya ekonomisinde öne çıkan başlıca gelişmeler özetlenmektedir.

- Gelişmiş ekonomilerde büyümedeki yavaş toparlanma, Asya ekonomilerindeki toparlanmayı sınırlandırmaktadır. Çin ekonomisinde yılın ilk çeyreğinde ekonomik yüzde 7,7'lik büyüme ile beklentilerin altında gerçekleşmiştir.
- Düşük büyüme performansının yanında yüksek enflasyon, cari açık ve bütçe açığı (ikiz açık) sorunları yaşayan Hindistan, ekonomideki yavaşlamayı önlemek ve büyümeyi desteklemek amacıyla politika faizini 7,50'den 7,25 seviyesine çekerek yıl içinde üçüncü kez indirmeye gitmiştir.
- Dünya genelinde Devlet Refah Fonları'nın (Sovereign Wealth Funds, SWF) toplam büyüklüğü 5,4 trilyon dolara ulaşmıştır. Körfez İşbirliği Ülkeleri (KİÜ) toplam SWF büyüklüğünün yüzde 34'üne, yani 1,8 trilyon dolarlık varlığa sahiptir. Küresel kriz sonrasında artan petrol ve emtia fiyatları, net ihracatçı ülkelerde kaynak birikmesine neden olmuştur. KİÜ ülkelerine ek olarak Çin, Norveç, Rusya ve Singapur da önemli SWF büyüklüğüne sahip ülkelerdir. SWF düşük getirili ABD tahvillerinden, enerji ve savunma sanayi yatırımlarına, medyadan futbol kulübü satın alınmasına kadar farklı alanlarda yatırım yapmaktadır. SWF'ler için faiz getirilerinin negatiflere düştüğü konjonktürde gelişmekte olan ülkeler sahip oldukları potansiyel nedeniyle cazibe unsurudur. Önümüzdeki dönemde gelişmekte olan ülkelerde SWF'ler kalkınmanın finansmanında kullanılabilecek bir araç olarak önemi artacaktır.
- UNDP'nin 2013 yılı İnsani Kalkınma Raporu göre, son yıllarda 40'tan fazla gelişmekte olan ülke insani gelişme alanında büyük kazanımlar elde etmiştir. Dünyada 132 ülkede İnsani Gelişim Endeksi (İGE) yükselmiştir. 2013 yılı İGE verilerine göre Norveç, Avustralya ve Amerika Birleşik Devletleri, 187 ülke arasında ilk sıralarda yer alırken, savaş mağduru Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve kuraklık mağduru Nijer ise en düşük endeks değerlerine sahip ülkeler olarak son sıralarda yer almıştır. Rapora göre, bu kazanımlar eğitim, sağlık ve sosyal programlara sürdürülebilir yatırımların yapılması ve dünyayla giderek daha açık bir ilişkiye girilmesi sayesinde elde edilmiştir. Yüksek insani gelişme kategorisinde yer alan Türkiye bu yıl, 92'nci sıradan 90'nci sıraya yükselmiştir. Güneyin yükselişi ile dünyada ekonomik ve politik olarak çok kutuplu yeni bir dünya düzeni ortaya çıkmaya başlamıştır.
- 1 Mayıs 2013 tarihinde başlayan görüşmelerin sonuçlanmasının ardından Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) direktörlüğüne ilk defa Latin bir lider olan Brezilyalı diplomat Roberto Azevedo, 1 Eylül 2013 tarihinde ve 4 yıllığına göreve başlamak üzere atanmıştır. 2005 yılından bu yana iki dönemdir Dünya Ticaret Örgütü direktörlüğünü yürüten Fransız Pascal Lamy'nin ardından göreve gelecek olan Roberto Azevedo'nun Doha Kalkınma Hamlesi adına önemli adımlar atması beklenmektedir.

I. KÜRESEL GÖRÜNÜM

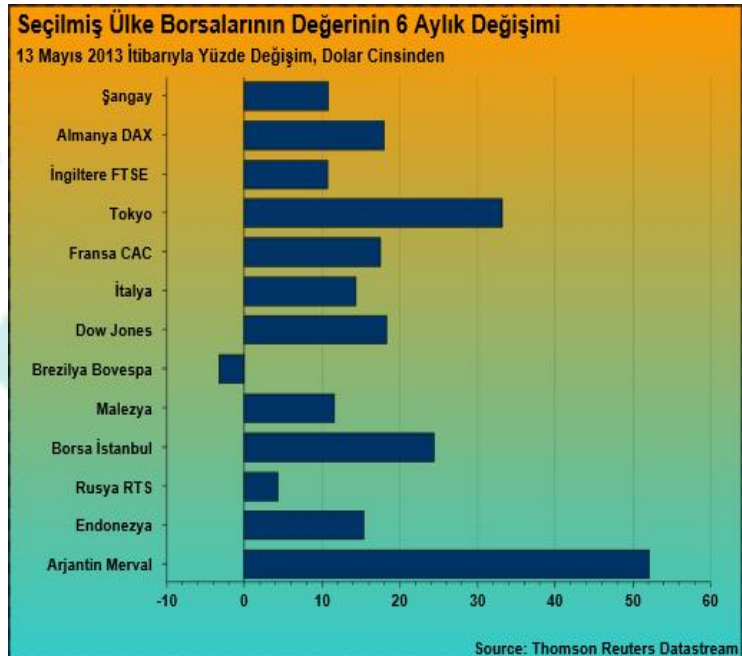
IMF'nin Dünya Ekonomik Görünümü Nisan 2013 Raporu'nda; küresel büyümenin 2013 yılında yüzde 3,3 olacağı; 2014 yılında büyümenin yüzde 4 oranına yükseleceği öngörülmektedir. Avro Bölgesi'ndeki dağılmanın ve ABD'deki mali daralmanın başarılı politikalarla atlatılması finansal piyasalarda toparlanmayı beraberinde getirmiş, ekonomik toparlanma ve güven gelişmiştir. ABD başta olmak üzere gelişmiş ekonomiler 2013 yılına zayıf başlamış olsa da ekonomik aktivitelerin aşamalı olarak hızlanması beklenmektedir. Yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ekonomiler önceden kazandığı ivmesini sürdürmektedir. Avro Bölgesi'ndeki kırılma tehdidi atlatılmış olsa da GKRY'deki ekonomik görünüm ve İtalya'daki politikalar nedeniyle kısa dönemde riskler devam etmektedir. Orta vadeli riskler Avro Bölgesi'nde uyum yorgunluğu, yetersiz geleneksel reformlar, süregelen durgunluk, ABD'de ve

Japonya'da yüksek mali açık ve borçlardan kaynaklanmaktadır. Avro Bölgesi'nin Ekonomik ve Parasal Birlik'i kuvvetlendirmesi gerekirken; ABD ve Japonya'da hala güçlü orta vadeli mali konsolidasyon planlarına ihtiyaç vardır.

Gelişmiş ekonomilerde büyümedeki yavaşlama ve küresel talepteki gevşeme Asya ekonomilerindeki toparlanmayı sınırlandırmaktadır. Çin ekonomisinde yılın ilk çeyreğinde büyüme yüzde 7,7 olarak gerçekleşerek beklentilerin altında kalmıştır. Yükselen piyasalarda ve gelişmekte olan ülkelerde orta vadede sıkı para politikaları ve finansal piyasalarda tedbir alınması gereklidir. Ayrıca mali dengelerin korunması da önemini korumaktadır.

BMI Küresel Makro Monitor Raporu'na göre; 2013 yılının ilk birkaç ayında büyüme ılımlı seyretmiş, Avro Bölgesi küresel zayıflığın en büyük kaynağı olmaya devam etmiştir. Rapora göre, küresel büyümenin 2013 yılında yüzde 2,8; 2014 yılında yüzde 3,3 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Gevşek para politikalarının sürmesi, ABD'nin giderek güçlenmesi ve Avro Bölgesi'ndeki krizin kritik durumdan çıkıp kronikleşmesi ile 2013 yılında küresel talepte artış beklenmektedir. Yükselen piyasaların güçlü performansını sürdürmesi öngörülürken, endüstriyel metallerdeki düşüş nedeniyle Çin ekonomisinde bu yıl zayıflama beklenmektedir.

Başlıca finansal piyasalar ve ekonomiler hala merkez bankalarının destekleyici politikalarına ihtiyaç duymaktadır. Gelişmiş ülke merkez bankalarının uyguladığı gevşek para politikalarının devam edeceği beklentisi yatırımcıların risk iştahının yükselmesini, dünya borsalarının yukarı yönlü artış trendine girmesini sağlamıştır. Yandaki grafikte görüldüğü üzere; başlıca gelişmiş ve Brezilya hariç gelişmekte olan ülke borsalarının dolar cinsinden değeri 6 ay öncesine göre artmıştır. Finansal koşullarda yaşanan iyileşme ve artan risk iştahı gelişmekte olan ülkelere giren kısa vadeli sermaye akımlarının artmasına ve tahvil getirilerinin azalmasına neden olmuştur.

IMF'nin Emtia Piyasaları Nisan 2013 Raporuna göre, emtia fiyatları çoğu ülkede doların değerlenmesiyle Mart ayında 4 aydır ilk defa azalarak yüzde 3,8'e gerilemiştir. 2013 yılının ilk çeyreğinde emtia fiyatları sadece yüzde 0,5 oranında artmıştır. Mart ayında varil başına 102,6 dolar olan ham petrol fiyatları yüzde 4,7 oranında düşerek Nisan ayının başında varil başına 100 dolarlara gerilemiştir. Düşüşler azalan talep ve Kuzey Denizi kaynaklı arz artışları ile en çok Brent petrolde hissedilmiştir. Doğal gaz fiyatları normalden daha soğuk geçen hava koşulları nedeniyle dalgalı bir seyir izlemiştir.

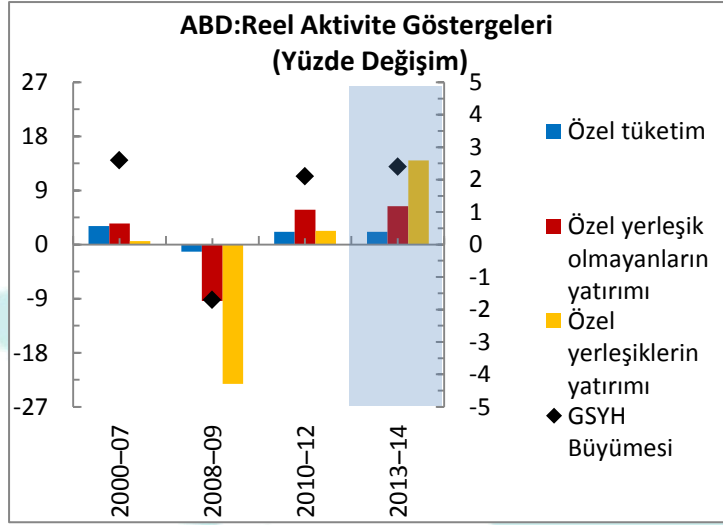
II. BÖLGESEL GÖRÜNÜM

A. GELİŞMİŞ EKONOMİLER

1. ABD

Geçtiğimiz birkaç ayda ABD ekonomisi ılımlı bir performans sergilemiştir. İstihdam piyasası son aylarda olumlu gelişme göstermiş, hane halkı harcamaları ve sabit yatırımlarda artış gözlenmiştir. Konut sektörü güç kazanmaya devam etmektedir. Ancak mali sıkılaştırma ekonomik büyümeyi bir miktar kısıtlamaktadır.

26 Nisan tarihinde yayınlanan 2013 yılı birinci çeyrek büyüme rakamlarına göre, ekonomi yıllıklandırılmış bazda yüzde 2,5 oranında büyüme kaydetmiştir. 2012 yılı dördüncü çeyreğinde yüzde 0,4 oranında büyüme kaydeden ekonomi tekrar ivme kazanmıştır. Bu performansta özellikle, 2012 yılı dördüncü çeyrekte bir önceki döneme göre yüzde 1,8 artış kaydeden tüketim harcamalarının, 2013 çeyreğinde bu artış hızını yüzde 3,2 oranına yükseltmesi ve yatırımların ise söz konusu dönemlerde yüzde 1,3 oranından yüzde 2,3 oranına çıkması etkili olmuştur. Çeyreklik bazda görülen bu olumlu gelişmeye rağmen, IMF 2013 ve 2014 yılları büyüme rakamlarında aşağı yönlü revizyona gitmiştir. Bir önceki tahminlere göre 2013 yılı büyümesi 0,2 puan ve

2014 yılı büyümesi 0,1 puan düşürülerek sırasıyla yüzde 1,9 ve yüzde 3 olarak tahmin edilmiştir. Bu aşağı yönlü revizyonun gerekçesi olarak mali uçurum konusunun çözülmüş gibi görünmesine rağmen, kısa dönemli mali risklere karşı köklü bir çözüm getirilememesi gösterilmiştir. Raporda ABD'nin mali dengeyi sağlamak amacıyla güçlü bir orta dönem mali konsolidasyon planı uygulaması gerektiği ortaya konulmuş, ABD ekonomisindeki bütçe ve borç tavanı tartışmalarında kalıcı bir çözümün sağlanamaması ve ileriki dönem açısından belirsizliğin devam etmesi aşağı yönlü bir risk olarak değerlendirilmiştir.

2013 Mart ayında enflasyon oranı Şubat ayına göre düşerek yüzde 1,5 oranına gerilemiştir. Gıda ve enerji fiyatlarından arındırılmış çekirdek enflasyon ise yüzde 1,9 oranıyla son birkaç aydır hemen hemen aynı seviyesini korumuştur. Dolayısıyla enflasyon oranındaki gerilemenin büyük ölçüde enerji fiyatlarındaki düşüşten kaynaklandığı söylenebilir.

ABD'de Nisan ayında 165 bin kişilik tarım dışı istihdam yaratılarak yüzde 7,5 oranı ile geçtiğimiz yılın Mart ayından bu yana en düşük işsizlik rakamına ulaşılmıştır. İstihdam piyasasındaki gelişmeler, iyileşme olduğu yönünde sinyaller vermekle birlikte, ılımlı bir hızla ilerlemektedir.

1 Mayıs 2013 tarihinde FED Açık Piyasa Komitesi toplantısı yapılmıştır. Toplantıda fiyat istikrarını ve maksimum istihdam amaçlarını gözeterek FED'in orta vadeli enflasyon hedefinin yüzde 2 veya altında gerçekleşmesi beklenmektedir. FED, mevcut parasal genişleme politikasına devam edeceğini ve her ay 40 milyar dolar Mortgage tahvilleri ve 45 milyar dolar uzun vadeli hazine tahvilleri satın alacağını yinelemiştir.

2. Japonya

Japonya ekonomisinin zayıflama süreci yönünü çevirmiş ve ekonomiden olumlu sinyaller alınmaya başlanmıştır. 2013 yılı ortalarına doğru ılımlı bir toparlanmaya geri dönülmesi beklenmektedir. Bu durum, deniz aşırı ülkelerdeki büyümenin yükselmesi, çeşitli ekonomik önlemler ve parasal genişlemenin etkileri sayesinde yurtiçi talebin direnç kazanmasıyla gerçekleşmektedir. Bu gelişmeler çerçevesinde IMF, Japonya ekonomisinin büyüme rakamlarını yukarı yönlü revize etmiştir. Japonya'nın 2013 yılı büyüme tahminini yüzde 1,2'den yüzde 1,6'ya, 2014 yılı büyüme tahminini ise yüzde 0,7'den yüzde 1,4'e yükseltmiştir. Yapılan yukarı yönlü revizyonda gerekçe olarak yeni hükümetin uygulamaya koyduğu parasal genişleme, mali teşvik, yüzde 2'lik enflasyon hedefi ve yapısal reformlardan oluşan ekonomi politikaları gösterilmiştir.

Japonya'da ihracattaki düşüş eğilimi hemen hemen durmuştur. Deniz aşırı ülkelerdeki büyüme gelişme gösterdikçe ihracatın olumlu yönde ilerlemeye devam edeceği beklenmektedir. Yendeki düşüşün desteğiyle Şubat ayında cari fazla veren Japonya ekonomisinde, Mart ayında ise cari fazla artarak bir yılın zirvesine çıkmıştır. Cari denge Mart ayında 1,25 trilyon yen fazla vermiştir. Zayıf yen politikasının Japon ihracatçılara yardımcı olmaya devam etmesi beklenmektedir.

Japonya'da tüketici fiyatları son 2 yılın en sert düşüşünü kaydetmiştir. Bu durum, 15 yıldır devam eden deflasyondan çıkıp yüzde 2 enflasyona ulaşmayı hedefleyen Japonya Merkez Bankası'nın işinin beklenildiğinden daha da zor olduğunu göstermiştir. Enflasyon oranı Mart ayında yüzde 0,9 oranında düşüş kaydederken, gıda hariç enflasyon yüzde 0,5 oranında düşmüştür. Deflasyonun devam etmesi önümüzdeki dönemlerde BOJ'un daha fazla parasal genişlemeye gitmesine neden olabilecektir. Başbakan Shinzo Abe'nin, talebi artırmak için şirket liderleriyle ücretlerin artırılması yönünde görüştüğü kaydedilmiştir.

Yaşanan felaketlerden sonra kamu yatırımları artış eğilimini sürdürmektedir. İş alemi duyarlılığında iyileşme kaydedilse de, küresel konjonktürdeki düşük büyüme performansı nedeniyle azalan ihracatın etkisiyle, imalat sanayi sektöründeki yatırımların zayıf görünümü devam etmektedir. İmalat sektörü dışındaki sektörlerde ise daha güçlü bir yapı gözlenmektedir.

3. Avro Bölgesi

IMF'nin Nisan 2013 Dünya Ekonomik Görünüm Raporuna göre, Avro Bölgesi çevre ülkelerindeki ekonomik aktivitedeki zayıflık merkez ülkeleri de olumsuz yönde etkilemektedir. Aşağı yönlü riskler hali hazırda varlığını korumaktadır. Finansal piyasalardaki istikrarın tam anlamı ile sağlanamaması durumunda resesyon riski tekrar gündeme gelebilecektir. Bu nedenle IMF, Avro Bölgesi için büyüme tahminlerinin aşağı yönlü revize etmiştir. Avro Bölgesinin 2013 yılında yüzde 0,3 oranında daralması, 2014 yılında yüzde 1,1 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Avro Bölgesi üretim ve tüketim verilerine göre yılın ilk çeyreğinde bölge genelinde durgunluk düzeyinde bir ekonomik aktivite gerçekleşmiştir. Mart ayında son dört ayın en düşük seviyesi 46,5'e gerileyen PMI endeksi, Nisan ayında 46,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Endeks son on altı aydır daralma sinyali vermektedir. Fransa, İtalya ve İspanya'da daralma şiddetlenirken, iyi sinyaller veren Almanya ekonomisinde yetersiz dış talep ve düşük iç talep nedeniyle PMI endeksi eşik seviyenin altına inmiştir. Düşük Nisan ayı PMI verisi ve bozulan güven göstergeleri nedeniyle ikinci çeyrekte umut edilen toparlanmanın ise gecikeceği düşünülmektedir.

ECB'nin 2 Mayıs 2013 tarihinde yaptığı toplantıda, temel refinansman faiz oranı 25 baz puan düşürülerek yüzde 0,5 oranına çekilmiştir. Aynı toplantıda marjinal borç verme kolaylığı oranı 50 baz puan düşürülerek yüzde 1 oranına düşürülmüştür. Avro Bölgesinde ECB'nin etkili politika müdahaleleri sonrasında çevre ülkelerde tahvil faizlerinin Alman tahvillerine göre getiri farkı azalmıştır. ECB'nin sağladığı destek bankalar arası piyasalarda faizlerin gerilemesine ve fonlama maliyetinin azalmasına neden olmuştur. Ancak parasal aktarım mekanizmasındaki tıkanıklığın aşıldığı

söylenememektedir. Finansal piyasalarda sağlanan iyileşme krediye erişimde yaşanan zorluklar nedeniyle reel sektöre yansımamaktadır. KOBİ'ler başta olmak üzere reel sektör finansmana erişimde zorluk yaşamaktadır. ECB'nin destekleyici politikaları devam ettirmesine ek olarak, KOBİ kaynak akışını sağlayacak bir çözüm bulması beklenmektedir.

Avro Bölgesinde toplam istihdamın yüzde 75'ini ve toplam hasılanın yüzde 60'ını oluşturan KOBİ'lerin krediye erişim zorluğu içinde olması, ekonomik aktiviteyi ve istihdamı olumsuz etkilemektedir. Avro Bölgesi işsizlik oranı Mart ayında yüzde 12,1 oranında gerçekleşmiştir. Eurostat tahminlerine göre işsizlerin sayısı Avro Bölgesinde 19,2 milyona ulaşmıştır. Uygulanan gevşek para politikalarına rağmen düşük istihdam ve düşük üretim seviyeleri enflasyonun Mart ayındaki yüzde 1,7 seviyesinden Nisan ayında 1,2 seviyesine düşmesinde ana etken olmuştur.

IMF'nin Nisan ayında yayınladığı Küresel Finansal İstikrar ve Mali Görünüm raporlarında Avrupa ülkelerinde kamu ve özel sektörün ulaştığı yüksek borç seviyeleri nedeniyle bir konsolidasyon sürecine girilmesi gerektiği belirtilmiştir. Söz konusu gereklilik önümüzdeki dönemde gelişmiş ülkelerde ekonomik aktiviteyi etkileyen ana unsur olacak, gelişmekte olan Avrupa ülkeleri ise gelişmiş ülkelerdeki düşük talep nedeniyle olumsuz etkilenmeye devam edecektir.

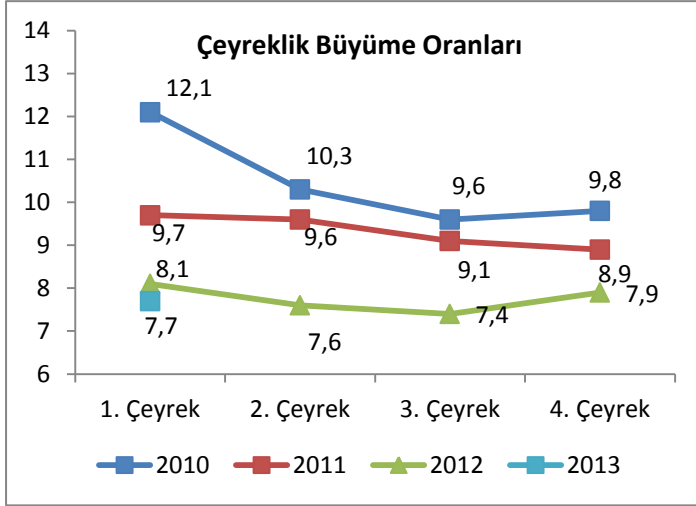
Avro Bölgesinin üçüncü büyük ülkesi olan İtalya'da bir yıldan uzun süren teknokrat hükümetinin ardından yeni koalisyon hükümeti kurulmuştur. Şubat ayında yapılan seçimlerin ardından siyasi belirsizlik Enrico Letta'nın eski başbakan Silvio Berlusconi'nin partisi olan Özgür Halk Partisi ile koalisyon hükümeti kurmasıyla ortadan kalkmıştır. İtalya'da seçilmiş bir hükümetin iş başına gelmesiyle Avrupa Birliği'nin yapısal dönüşümü açısından önemli kararların alınabilmesinin önü açılmış ve kararların meşruiyeti daha az sorgulanır hale gelmiştir.

B. YÜKSELEN VE GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER

1. Çin

Çin'de yılın ilk çeyreğinde toparlanma beklentiler ölçüsünde gerçekleşmemiştir. Çin ekonomisi, fabrika siparişlerindeki kazançların zayıflaması ve dış talepte canlanmanın sınırlı kalması nedeniyle yılın ilk çeyreğinde yüzde 7,7 büyüme kaydederek, son 20 yılda ilk kez 4 çeyrek arka arkaya yüzde 8'in altında büyüme gerçekleştirmiştir. Çin'de artan krediler, aşırı kapasite kullanımı ve emlak piyasasındaki ısınma hükümetin büyümeyi destekleme imkânını

sınırlayabilecektir. Buna karşın ekonominin sert iniş yapacağına ilişkin korkuların azaldığı, ancak son verilerin, dünyanın en büyük ikinci ekonomisinin beklenenin altında büyümesine yönelik riskleri güçlendirdiği görülmektedir. Yuandaki değerlerden ötürü ihracat büyümesinin önümüzdeki aylarda yavaşlayacağı, ekonominin ise genel olarak hükümetin yerel yatırım ve tüketimi desteklemesiyle toparlanacağı düşünülmektedir.

İlk çeyrek büyüme verilerinin açıklanmasının ardından Merkez Bankası tarafından yapılan açıklamalarda yapısal reformlar uğruna büyümeden ödün verilmesi nedeniyle ilk çeyrekteki yavaş büyümenin normal olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, küresel ekonomideki ılımlı yavaşlamanın Çin üzerinde etkisinin olduğu, ancak hükümetin 2013 yılına ait yüzde 7,5 büyüme hedefi göz önünde bulundurulduğunda yüzde 7,7 büyümenin normal görülmesi gerektiği ve Çin'in yeni bir ekonomik yapılanma

aşamasında olduğu belirtilmiştir. Çin'de küresel belirsizliklere rağmen, makroekonomik kontrol ve yapısal değişikliklere büyük önem verildiği, ülkenin öncelikli hedefi olan büyümeyi sürdürmek ve fiyatları istikrarlı tutmak için proaktif maliye ve ihtiyatlı para politikalarını arttıracığı öngörülmektedir.

Çin'de tüketici fiyatları enflasyonu, gıda fiyatlarında yaşanan artış nedeniyle Nisan ayında yüzde 2,1'den yüzde 2,4 seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde gıda fiyatları artış oranı yüzde 2,7'den yüzde 4'e yükselmiştir. Enflasyonun, hükümetin belirlediği yüzde 3,5 hedefinin altında seyretmesi, politika yapıcılara; parasal genişleme kamu hizmet fiyatlarını artırması için hareket alanı sağlamaktadır.

Ekonomik toparlanmanın hız kaybetmesiyle sanayi şirketlerinin kar artışı yavaşlamaya başlamıştır. Sanayi şirketlerinin net karı Mart ayında yıllık bazda yüzde 5,3 artarak 464,9 milyar yuana yükselmiştir. Çin'de ağır sanayi sektörlerinin hâlen yüksek maliyetlerle karşılaştığı; ancak tekstil, gıda ve içecek sektörlerinin daha iyi konumda olduğu belirtilmiştir.

2. Hindistan

BRICS ekonomileri arasında yüksek enflasyon, cari açık ve bütçe açığı (ikiz açık) sorunları yaşayan Hindistan, ekonomideki yavaşlamayı önlemek ve büyümeyi desteklemek amacıyla politika faizinde üçüncü kez indirmeye gitmiştir. Politika faizini yüzde 7,5'den yüzde 7,25 seviyesine çeken Hindistan, bu yıl içinde borçlanma maliyetlerinde indirmeye giden tek BRICS ekonomisidir.

IMF'nin Nisan 2013 Dünya Ekonomik Görünüm Raporunda Asya'nın ikinci büyük ekonomisi olan Hindistan ekonomisinin, dış talebin canlanmaya başlaması ve alınan büyümeyi destekleyici önlemler neticesinde 2013 ve 2014 yıllarında sırasıyla yüzde 5,7 ve yüzde 6,2 olarak büyüyeceği tahmin edilmektedir.

IMF'nin Mali İzleme Raporunda Hindistan'da sübvansiyonları azaltıcı politikalar, diğer harcama kısıtlayıcı önlemler ve vergi yönetimi ile ilgili kararlar neticesinde bir önceki tahmine kıyasla 2013 yılı bütçe açığının GSYH'ya oranının yüzde 0,75'i oranında azaltılması

beklenmektedir. Böylelikle 2012 mali yılı devresel bütçe açığı tahmininin hemen hemen değişmeyerek 2013 yılında da aynı kalacağı ve yüzde 8,8 olacağı tahmin edilmektedir.

3. Brezilya

IMF'nin Nisan 2013 Dünya Ekonomik Görünüm Raporuna göre Brezilya ekonomisinin 2013 yılı büyüme oranı Ocak ayına göre 0,5 puan azaltılarak yüzde 3 olarak tahmin edilmiştir. 2014 yılı büyüme tahmini ise 0,1 puan artırılarak yüzde 4 olarak belirlenmiştir. Büyüme dinamiklerini sağlayan en önemli unsurların gevşek para politikası ve özel sektöre verilen teşviklerin gecikmeli etkileri olacağı düşünülmektedir. Diğer yandan, küresel talepteki yavaşlamanın yaratmış olduğu arz kısıtları ve enflasyon hedeflemesi politikasının yarattığı kısıtlar önümüzdeki dönemde büyüme önünde engel oluşturmaya devam edecektir.

Brezilya'da Nisan ayı enflasyonu merkez bankası tarafından belirlenen enflasyon koridorunun üst seviyesine yaklaşmıştır. Enflasyon oranı Nisan ayında 0,55 puanlık artışla yıllık bazda yüzde 6,49 olmuştur. Bu gelişme enflasyon oranı ile ilgili endişeleri artırmıştır. Brezilya merkez bankası gösterge faiz oranlarını 25 baz puan artırarak yüzde 7,5'ye yükseltmiştir.

4. Diğer Gelişmekte Olan Ekonomiler

UNDP tarafından hazırlanan 2013 yılı İnsani Kalkınma Raporunda Güneyin yükselişi konusu ele alınmıştır. Güneyin yükselişini belirleyen unsurların başında güney ülkelerinin insani kalkınmaya odaklanması ve ülkelerin küreselleşme sürecinde gelişen pragmatik politikalara yönelmeleri bulunmaktadır. Güney ülkelerinin önemli bir avantajı, genç nüfus açısından büyük pazar olması ve orta sınıfının büyümesidir. Güney ülkelerinin birbirleri ile hızlı gelişen ilişkileri ve yeni ticaret ağları dikkat çekmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin son 30 yılda dünya ticaretindeki payı yüzde 25'ten yüzde 47'ye, üretimdeki payı ise yüzde 33'ten yüzde 45'e çıkmıştır. Bu dönemde güney-güney ticareti yüzde 8'den yüzde 27'ye yükselmiş, kuzey-kuzey ticareti ise yüzde 46'dan yüzde 30'a düşmüştür. Küresel yeniden dengelenme sürecinde Güney ülkelerinin son 30 yılda yabancı sermaye yatırımlarındaki payı yüzde 20'den yüzde 50'ye çıkmıştır. Bu süreçte güney ülkeleri lehine üretim ağları da değişmiştir. Yeni üretim ağlarının ortaya çıkışı özellikle kuzeyin ekonomik gerilemesini önlemektedir. Emek piyasası da bu değişen üretim yapısı ile birlikte değişmektedir.

Kaynaklar:

- 1) IMF – IFS veri seti
- 2) Eurostat ve AB Komisyonu
- 3) Thomson Reuters – Datastream
- 4) OECD Main Economic Indicators
- 5) National Bureau of Statistics of China
- 6) IMF World Economic Outlook (Nisan 2013)
- 7) Avrupa Merkez Bankası (ECB)
- 8) The Institute of International Finance (iIF)
- 9) Uluslararası Enerji Ajansı
- 10) Business Monitor International (BMI)